

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Fütes 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	--

Igazolt mandátum.

Élénk emlékezetében lehet még mindenkinek az a nevetséges magaviselet, melyet nálunk a múlt év utoljában megejtett országgyűlési képviselő választás alkalmával a Kossuth-név nimbusza alatt tömörült s Dr. Hoffmann Arthur és társai vezetése alatt álló töredék tanusított, hogy a jó ezéger alatt, lőret árulva, megtévesszék Csongrád város értelmes polgárságát, hogy letereljék a jó utról s a demagogia nyüge alá vigyék. Hogy ez nem sikerült, az városunk kiválóan józanul gondolkozó polgárságának az érdeme.

A lezajlott választást követte az ijesztgetés s a könnyebben hívőknek ujboli elámitása, nagy hangon való hirdetése annak, hogy a megejtett választást a hallatlan erőszak miatt megsemmisítik s új választás léssen Csongrádon.

A mily nyugodtsággal néztünk a választás megejtése előtt a liberalismus s vele a józan ész győzelmére s Gajári Ödön megválasztatása elé; biztos tudatában annak, hogy a csongrádi választás már annak vezetője után ítélve is oly tiszta, oly törvényes lehet csak, melyhez még a gya-

nusítás legkisebb árnyalata sem férhet, ép oly erőre láttuk azt a kudarcot, mely ma a Hoffmann-párt tisztelt hiveit érte.

A képviselőház kilepcedik bíráló bizottsága Dr. Szivák Imre elnöklete alatt f. hó 12-én tartotta volna meg a Gajári Ödön országgyűlési képviselőnk választása ellen benyújtott kérvény felett a tárgyalást, ha Dr. Hoffmann Arthur a megtámadók nevében, az 1000 frt biztosíték megmentésére irányuló czélzattal, azt viszsza nem vonja, mely után a bizottság Gajári Ödönt végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

A nagy ígéretéseknek fucsos lett tehát a vége — a hegy egeret szült — a választás ellen uton-uffelen hirdetett vádakkal nem mertek tehát kirukkolni, fényes bizonyítékául annak, hogy azok minden alapot nélkülöző rágalmak voltak csak, mert hiszen a megtámadó kérvénynek visszavonása egy értelmű annak bevalásával, hogy a felhozott vádakat bizonyítani nem tudják.

A választás tisztaságának megóvása érdekében Gajári Ödön képviselőjében Darvai budapesti ügyvéd, a választást védők képviselőjében Réti Ferencz ügyvéd polgártársunk

jelent meg a tárgyaláson. A megsemmisítés iránti kérvény visszavonatván, a választás tisztaságát kérvényök visszavonásával maguk a megtámadók elismervén, a választás törvényességének bizonyítására nem volt szükség, csupán arról lehetett volna szó, hogy a költségek a kérvényezők terhére megállapittassanak. Amde itt is érvényesült ama loyaltas, melylyel Csongrád város szabadelvű pártja azon nagy név viselője irányában mindenkor tanusított, eltekintett attól, hogy ellenfelei a választást vezető elnököt, Ujhelyi Nándor köztisztelet és szeretetben álló polgártársunkat s magát a pártot is roszhiszemű rágalmaikkal annyiszor megsértették, elállott a védelem előkészítésére fordított költségek megtérítésétől, megengedte menteni az 1000 forintot, noha annak jó nagy részét a törvény szerint megítélendő díjak fejében felszámíthatta volna.

A szabadelvű párt kimutatta, hogy nem éhezett az ellenpárt tagjai vagyona, csak erkölcsi elégtételt kívánt s azt tökéletesen elérte. A választást megtámadók képviselője Hoffmann Arthur dr. maga jelentette ki, hogy miután a kérvény visszavonott, az be sem adottnak tekintendő.

TÁRGZA.

„Zalán futása“ mint az ősi mult képe.

Irta: Bojniczer Jenő.

(Folyt és vége)

Függetlenségre törekvő nép volt a magyar mindig, de egyszersmind loyális is, azért föltétlen engedelmességgel adózik fejedelmének, és valóságos imádatl veszi körül azt, kit „a legelső magyar ember“nek tart. Szép példa erre mindjárt az első énekben az a jelenet, midőn Zalán követte Kladni, urának büszke, fenyegető üzenetét előadván, megsérti Árpádot. Az egész magyarság mind egy ember zúdul erre föl a követ ellen, ki imádott fejedelmét meg meri sérteni, s talán elkoseredésük véget vetne Kladni életének; de a fejedelmi Árpádnak egy intése, egy szempillantása elég, hogy őket megfékezze.

Ugyancsak ebből a jelenetből azt is láthatjuk, hogy a magyarok ismerték már a népjogot. Kladni ugyanis maga is fél, hogy urának fenyegető üzenetét átadva valami bántódása lesz. Megkéri tehát előbb Árpádot a felől és ez a népjog alapján állva így válaszol:

„Szőlj bizást, felel a győző seregek fejedelme, Tölem s társaimtól követ és hit szolgál ne féljen!“

A mi a vezéreknek, az egyes törzsfők-

nek hatáskörét illeti, ez sokban megegyezett a fejedelmével, kinek azonban mégis alája voltak rendelve. Saját hadtestének mindenik ura volt, még pedig nemesak legfőbb hadvezére, hanem legfőbb bírója is egyszersmind. De ha Árpád parancsol, kötelesek csapatáikkal azon hely meghódítására indulni, a hova ő küldi őket. Később mindenik kormányzója lett annak a területnek, melyen törzsével együtt megtelepedett.

A mi azt a képet illeti, melyet „Zalán futása“ őseink társadalmi állapotáról rajzol, a következőkben ecsetelhetjük.

Őseink egynejtűek voltak, a mi magasabb műveltségi és erkölcsi állapotuknak egyik fényes bizonyítékát képezi. Mert az akkor élő pogány népek legnagyobb része mind a többnejtűségnek hódolt; hogy pedig egy, még nem kultur nép az egynejtűséget többre becsülje a többnejtűségnek, ahhoz már a műveltségnek és a fejlettebb erkölcsnek bizonyos foka szükséges. Igaz, hogy másrészt a magyarok rabszolgatartók is voltak, a mi nemesak történeti tény, hanem „Zalán futása“ban is több helyen föl van említve; de arról is tesz említést Vörösmarty, hogy e rabszolgáikkal őseink a legkiméletesebben bántak, sőt hőstetteik jutalmául gyakran föl is szabadították őket.

Hogy őseink mint honfoglalók nomád nép voltak, az természetes.

Több szép vonást tár föl Vörösmarty őseink jelleméből így mindjárt először is a lovagiasságot. Erre mutat az, hogy a kiváló harcosok még a legvérengzőbb csata közepette is, ha az ellenségnek egy derék vitézével találkoztak, sohasem támadták azt meg hátulról, hanem mindig párviadalra szólították föl. Hogy az adott szót mily szentnek tartották, arra is több példát hoz föl Vörösmarty.

Az önfeláldozásra is szép példa az, midőn a bodrogközi ütközet előtt Ármány a győzelem fejében egy derék vitéz életét kéri, a hős Ete, az éposz főszemélye, önként akarja életét Ármánynak föláldozni, csak hogy a magyarok diadalt arassanak.

Szerették őseink az éneket és a zenét. Lakomáiknál többnyire hegedősök szoktak énekelni, kik a mult vagy a jelen egyes hősi tetteit éneklék meg, hogy ez által a vitézeket még nagyobb bátorságra és kitartásra buzdítsák. Ilyen jelenettel találkozunk mindjárt a második énekben, midőn az agg Huba leánya a „deli Hajna“ és ennek kedvese, a „hadzaváró Ete“ társaságában hallgatja a hegedősök énekét, kik a döntövi és atelközi hazában lefolyt harcokat festik le lángszavú dalaikban, melyekben az akkor még tetterős, de most

A választás igazolásával megjött az a világosság is, melynek árnya oda vetődik arra a munkálkodásra, melyet a Kossuth Ferencz neve alatt működő ellenzék nálunk végezett. Kossuth Ferencz felültetését restelték, kisebbségük tudatában azt a biztos bukás elé vinni nem akarták, ezért kellett a választást a törvénytelen színezetével illetni, melynek tervszerű következménye volt a választás megtámadása, hogy gyengeségüket, bukásukat takargassák lefele a nép s felfele Kossuth Ferencz előtt.

A nagy hangú demagogok eme eljárása figyelmeztetésül szolgálhat azoknak a polgártársainknak, kik a czégerül felhasznált jelszó alatt egyesültek, de különösen azoknak, kik a megtámadtási kérvényt a lárták, hogy máskor ne hagyják magukat félrevezetni, hogy ne oda sorakozzanak, hol az önérdek munkálkodik, hanem a mellé a tábor mellé, melynek zászlajára a közjó, a közérdek van írva.

Észre vehetik magukat, kik a szabadelvű pártot cserbe hagyták, hova kerültek s elvűtlenségükkel mit értek el. Levonhatják most már maguknak hol az őszinteség és becsületesség; ott-e, hol a nagy hangon hirdetett rágalom bizonyítása elől megfutamodnak, vagy ott, hol a rágalmazott rágalmazóinak megbocsájt, — tisztán erkölcsi elégtétel után — futni engedni.

Kitűnik ebből mindakét párt tiszta képe, hol a közérdek és hol az önérdek, e község polgárain áll, választanak. A szabadelvű párt ajtaja mindig nyitva áll, a megtérőknek mindig megbocsájt, csupán egy feltétele van s ez: az egyéni és politikai tisztesség, mely az emberben az ember képe s egy pártnak az alapja, aki-ben ez megvan, az ma is jöhet, kiből ez hiányzik, az ma is mehet.

A tisztesség szava a tisztességtelenség ellen.

A köztisztélet és szeretetnek kiváló megnyilatkozása volt az az ünnepe, mely f. hó 13-án Szentesen, Csongrádvármegye megyeházában lefolyt.

Az az ádáz, nemtelen módon folyó harc, melyet Csongrádvármegye örökségienére a vármegyei ellenzék név alatt egyesült szövetkezet, melynek egyes tagja tetteivel a büntetőtörvény §-aival összeütközésbe jött, e vármegye kormányzata s különösen annak általunk kiválóan tisztelt vezetője, Dr. Vadnay Andor főispánunk ellen folyt, arra indította Csongrádvármegye törvényhatóságát, hogy nyilvánosan is kifejezést adjon azon érzelmeinek, hogy ezen aljas harcmódot s véle annak összes tényezőit elítélje s kimutassa, hogy ezek a támadások csak meg-megújuló erővel hatnak arra, hogy az a bizalom, hogy az a szeretet és ragaszkodás, melylyel e vármegye törvényhatóságának többsége párt és felekezeti különbség nélkül a főispán személye irányában viseltetik, megerősödjék.

Ezen a dománstrácion nemcsak e vármegye bizottságainak tagjai, hanem intelligentiájának majdnem minden számottevő embere vett részt s mondotta ki a súlyos ítéletet, melyre a „Szentesi Lap” fekevesztett aljas harcmódrával régen rászolgált.

A megvetés tehát nem egy párt megnyilatkozása s sujtó ítélete a magán becsület és családi tisztesség megrablói ellen, hanem mint azt szeretett országgyűlési képviselőnk, Gajári Ödön, toaszájában is mondotta: „pártra való tekintet nélkül a tisztesség szava a tisztességtelenség ellen.”

Vármegyénk törvényhatóságának tagjai, mint azt lapunkban is jeleztük, még az előző héten elhatározták, hogy mozgalmat indítsanak maguk között, hogy párt színezet nélkül Vadnay Andor dr. főispán elé járulva a „Szentesi Lap” alávaló támadásait elítélve, biztosítsák nagybecsülésük és tiszteltük-ről, hogy Csongrádvármegye intelligentiájával együtt az el nem ítélt harcmódot ellen komoly, férfias tiltakozását kifejezze.

F. hó 13-án délelőtt 11 órakor a közgazgatási bizottság ülése után párttekintet nélkül mintegy 120 megyebizottsági tag s nagyszámu intelligens közönség gyülekezett egybe a vármegyház nagy termében.

Az ily nagy számban egybegyűltek küldöttsége hívta meg a nagy terembe dr. Vadnay Andor főispánt, kit megszűnni nem

akaró éljenzéssel fogadtak. Az éljenzés lecsillapultával Fekete Márton, a bizottsági tagok felkért vezetője üdvözölte a főispánt s nyuitotta át neki a következő szövegű s 120 megyebizottsági tag által aláírt emlékiratot:

Méltóságos főispán ur!

Azon közéleti és társadalmi harcban, mely Csongrádvármegye közbékéjét évek óta pusztítja, a „Szentesi Lap” s az ezen lapot vezető egyének befolyása folytán némely budapesti lap is oly harcmódot vettek fel, amely mélyen érinti az egyéni és családi becsületet.

A sajtószabadsággal való ezen határtalan visszaélés részben Méltóságodnak általunk mélyen tisztelt s nagybecsült személye ellen is van irányítva.

Megvagyunk ugyan gyűződve, hogy Méltóságod ezen minősíthetlen támadásokon messze felül emelkedik: mindazon által alóliroztak, mint Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának tagjai elengedhetlen erkölcsi kötelességünknek ismerjük kijelentni, hogy ezen, talán az egész országban példátlanul álló harcmódot s annak összes tényezőit a leghatározottabban elítéljük, s lelkünk mélyében megvagyunk gyűződve, hogy annak kárhözatos következményei az azt intézőkre fognak visszaharamlani.

Együttal indítva érezzük magunkat annak kijelentésére is, hogy mi, akinek már elég alkalmunk volt Méltóságod mint Csongrádvármegye főispánjának közéleti és társadalmi áldásos működését közvetlen tapasztalataink alapján megismerni, a legteljesebb bizalommal, szeretettel és ragaszkodással viseltetünk Méltóságodnak nagybecsült személye iránt, s biztosíthatjuk méltóságodat, hogy a köz- és társadalmi élet terén felhalmozódott visszaélések és bűnök kérelhetlen erélylyel és szigorúsággal fogantatba vett kiirtására irányuló s már eddig is jelentékeny eredményeket felmutató tevékenységében, — miként eddig is tettük, — egyesült erővel és szilárdakarral támogatni feltétlen kötelezettségünknek ismerjük.

Fogadja Méltóságod kegyes őszinte tiszteletünknek, nagybecsülésünknek és személye iránt tantoríthatlan ragaszkodásunknak ezen megnyilatkozását, melylyel maradtunk, Szentesen, 1897. évi január havában.

Az emlékirat átnyújtása után kitörő lelkes éljenzés lecsillapultával Vadnay Andor dr. főispán a következő meghatottsággal elmondott választ adta:

Fogadjátok baráti köszönetemet a bizalomnak, a ragaszkodásnak és a velem való együttérzésnek általad tolmácsolt kifejezéséért.

A közvetlenül személyem ellen, de közvetve

már ellaggott Hubának oly nagy és dicső része volt.

Bizonyos tekintetben föltűnő lehetne, hogy „Zalán futása” mit sem szól őseink törvénykezéséről. De ha meggondoljuk, hogy az éposz a honszerzés nagy munkáját adja elő, a mikor tehát az élet csupa harcból áll, könnyen elgondolhatjuk, hogy a békés foglalkozásoknak nem valami nagy tér jutott és hogy az ilyen időkben őseinknek még az a kezdetleges törvénykezése is, a mi a honalapítás előtt esetleg már fönnállott, szünetelt.

Az éposznak egyik legfontosabb kelléke, hogy legyen benne csodás elem, mely alatt az isteneknek, tündéréknek, szóval a felsőbb lényeknek az époszban való szereplését kell értenünk. A csodás elem tehát szoros összefüggésben van a vallásban, a mint azt minden éposznál tapasztalhatjuk. A mint tehát Homeros Iliásából és Odysseájából megismerhetjük a görög nép egész mythosát, ép úgy tárja elénk Vörösmarty „Zalán futása” ban őseink vallásos világnézetét. A különbség csak anyi közöttük, hogy míg a görög történetírók Homér nyomán írták meg a vallásra vonatkozó műveiket, míg a görögöknél Homér két műve volt a vallás főforrása: addig Vörösmarty az ősi vallás történeti pontossággal megállapított elemeit dolgozta föl époszában,

s csak igen kis részt pótolott phantasiájának segítségével.

Milyen képet fest tehát „Zalán futása” a magyarok ősvallásáról?

Vörösmarty nem mondja ki nyíltan, hogy őseink pogányok voltak, de viszont egy istent imádóknak sem meri őket nevezni, noha ehhez a magyar ősvallás már jobban hasonlított. S tényleg őseink vallása különböző volt minden más vallástól, mintegy féluton volt a pogány vallás és az egy isten imádás között. Egy Istent imádtak őseink, Hadurt, a kit speciálisan „a magyarok istenének” neveztek. S minthogy a magyarok főképp fegyverforgató nép voltak, természetes, hogy istenét is kiválóan harcias tulajdonságokkal ruházta föl, hadistennek nevezte, a hadak urának, mire mutat a név is: „Hadur”.

De azért épen nem tartották olyannak, mint pl. a rómaiak Marsot, hanem főképpen igazságosaknak, a ki a jókát segíti és a ki meghusítja Ármánynak cseleit.

Tiszteletére a gyulák és a kádárok a berkek és ligetekben, erdők mélyén, források partjain, áldozatokat mutattak be; ez mindig hófehér, igába még nem fogott ménből szokott állani, melynek beleiből azután a gyulák jóslatokat mondtak.

Hadurnak ellenfele „a rossznak megsze-

mélyesítője, Ármány (vajjon nem emlékeztette e név bennünket a perzsa Arimaura, mivel csaknem teljesen egyenrangú szerepet tölt be,) ki az egész époszon keresztül elkészeredett harcot folytat a magyarok ellen. Még a bodrogközi csata előtt áldozatot kíván a magyaroktól a győzelem fejében, egy az életét önként föláldozó hős halálát. Megkapja az áldozatot, az ifju és szerencsétlen Laborezán följánlja magát, de Ármány még ekkor is a magyarok ellen küzd, míg Hadur őt vissza nem üzi rejtékébe.

A döntő alpári csata előtt sem nyugszik meg Ármány. Zalán pártján állva rémületet gerjeszt a magyarokban, kik futásnak erednek. Es nem is tudnak a magyarok előbb győzni, míg csak Hadur meg nem küzd Ármánnyal, őt le nem győzi és a Mátrában egy szikla alá nem temeti.

De Ármány tisztelete őseinknél semmi körülmények között sem volt egyenrangú Hadurával. A magyarok Hadurt, mint minden jónak, nemesnek, bátornak forrását imádták, tisztelték, míg Ármánynak ördögi hatalmától csak félték. Félték tőle, de nem imádták. De erő és hatalomra nézve sem tartották egyenrangúnak Hadurral, hiszen Vörösmarty is számos küzdelmet ír le, melyek Hadur és Ármány között mentek

Csongrádvármegye egész kormányzata ellen utóbbi időben ismétlődő féktelen vádak és támadások sokkal nyilvánvalóbban viselik magukon a valótlan belyegést és ennél fogva sokkal jelentéktelenebbek, hogyszem azokkal szemben akár nekem, akár közöltek bárkinek védekezniük kellene vagy méltó volna.

És mégis, — miért tagadnám el, — jól esik érdekeimmel látnom és hallanom azt, amiről lelkeim mélyében eleitől fogva meg voltam győződve. Jól esik látnom, hogy közöltek egyetlenegy sem akadt olyan, kit az ellenük ellenzéki részről megindított csunya hajsza akár tőlem elriasztott, akár felőlem és működésem felől való véleményében megtántorított volna.

Ti vagytok, édes barátaim, az én főispáni működésemnek a kormányal együtt legilletékesebb és leghivatottabb bírálói. Soraitokban képviselve látom a vármegye közönségének nemcsak többségét, de értelmiség, társadalmi súly és a közpályán szerzett érdemeikkel ti adjátok Csongrádvármegye közönségének igaz képét is. Egyetlen egy hibámért vagy tévedésemért érdekenyebben érintene engem töletek valamely rosszszóló szó, mint az ellenem sajtóban megindult féktelen és embertelen hajsza összes bántalmait.

Ragaszkodástoknak ily impozáns módon nyilvánulása pedig százaszorosán kárpótolt engemet az itteni társadalom szerencsétlen alakjainak mindazon orvátadásaiért, amelyekről mindenki tudja, hogy miért és kiktől erednek s amelyeknek más czélja nem lehet, mint vagy engemet vagy a vármegye többségét a törvény szigorúinak alkalmazásától elriasztani; — én határozottan kijelenthetem, hogy engem a magam elé tűzött czéltól soha semmiféle ily támadás eltántoritani nem fog.

A beszédje további folyamán a főispán — az ellenzéki csatározás két fegyverére mutatott rá, — a választási harcokban való erőszak és a korrupció dédelgetésének vádjaira, mikkel a főispánokat is illetni szokták.

Am mutassanak e vármegyében — ugymond, egyetlen embert, aki szemébe mondhatná, hogy ő a lefolyt orsz. képviselőválasztás alatt bárkinek politikai meggyőződésére nyomást akart volna gyakorolni. A másik hangzatos vád helyett pedig — így végzé beszédét — valóban meglepő jelenség, hogy itt megfordul a rend és a magukat erkölcsbírakul feltolt hazug proféták szegődnek a korrupció, sőt a sikkasztók védőül, a törvénnyel és annak végrehajtó közegeivel szemben.

Végül újból megköszönve a törvényhatóság ily impozánsan megnyilatkozott bizalmi nyilvánulását, a tisztességesek támogatását kéri a maga részére a jövőben is.

A helyeslés morajló zugása meg-

végbe; és vajjon látjuk-e csak egyszer is, hogy a harcokból Ármány kerülne ki győztesen? Soha! A hadisten mindig legyőzi a rossznak e szellemét, de mivel ez szintén magasabb lény, szellemi hatalommal bír, megsemmisíteni nem képes.

H a d u r t i m á d t á k, Á r m á n y t ó l félték. Ebben a négy szóban foglalható össze röviden őseink vallása. Ezeken kívül azonban még egész sereg magasabb rangú lényben hittek, minők a tündérek. Gyönyörű példát találhatunk erre az eposz első énekében. Az agg Hubának leánya, a szöghaju Hajna, fürdeni megy a Bodrogba. Már beszáll a hűs vízbe, már nyaldossák testét a locsogó habok, midőn hirtelen zajt hall, rémülten kiszökik a vízből és magára kapja ruháit. A délszaki tündér volt az, a ki a zajt okozta, a ki már a döntői hazában szerelmes volt a deli Hajnába, és a ki most újra szerelméért esd. De Hajna elutasítólág válaszol, mert hiszen „hadzavaró Ete hős van Hajna szívében.“ Menekilne, de nem tud, mert tündéri ígret tartja fogva. De hangokat hallanak, Hajnát keresik, ki erre hirtelen fölzsabadul az ígret alól, visszatér atyjához, míg a délszaki tündér szétfoszlik a hig levegőben.“

Ime, tehát a tündérek varázshatalommal bírnak. Meg bírnak ígézni valakit, ugy-

szakította a férfias, önérzetes beszéd csaknem minden mondatát és a lelkesedés tetőpontra hágott, mikor a főispán kijelentette, hogy ő, mint eddig cselekedte, ezután is megfélemlíthetetlenül fog menni a maga egyenes útján, a maga elé kitűzött czél felé, mely Csongrádvármegye és községei felvirulásának, nyugodt, békés fejlődésének biztosításában van.

A főispán ezután kezét fogott a megjelentek mindenikével, és ezzel a törvényhatóság tüntetése véget ért.

Az ünnepély végezte után a szentesi Caszinó nagy termében jöttek össze a megjelentek társas ebédre, melyen a főispán vendégével, Gajári Ödön képviselőkkel, Enyedi Lukács tápéi képviselő és Vészi József a „Budapesti Napló“ szerkesztőjével együtt szintén részt vett.

A társas ebéden Petrovits Soma evang. esperes és Keller Lajos mindszenti plébános Vadnay Andor dr. főispánra, — mely után a főispán válasza következett, — Kis Zsigmond Gajári Ödönre, Enyedi Lukácsra és Vészire, Balogh János Szentes volt országgyűlési képviselője Gajári Ödönre és Enyedi Lukácsra, Enyedi Lukács Szentes város és Csongrádvármegyére, Csató Zsigmond dr. alispán a tisztességes sajtóra, Vészi József a főispán szeretetreméltó nevére, családi tűzhelyének őrző anyalára és végül Burg Dénes a főispánra emeltek poharat. Dr. Csató Zsigmond toasztjára Gajári Ödön országgyűlési képviselőnk válaszolt, válaszában kifejeztél adott annak, hogy a ma megindult mozgalom csak a tisztesség harcra a tisztességtelenség ellen. A társas ebéd végeztével Csongrádvármegye gazdasági egyesülete s a polgári olvasókör küldöttségei tisztelegtek a főispánnal s nyújtották át egyleteik választmányi üléseinek bizalmi nyilatkozatát.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Gajári Ödön városunk országgyűlési képviselője, a f. hó 13. án szintén részt vett Szentesen a főispán tiszteletére rendezett banquetten, hol igen szép beszédet tartott. Másnap, kora hajnalban visszautazott Budapestre, hol iskoláink államosítása ügyében kell eljárnia. Mint halljuk, az államosítás befejezett tény és egy hét múlva a miniszter jóváhagyó aláírásával meg is fog érkezni. A banquetten

hog az semmire sem képes, és ha a szükség úgy hozza magával, el is tudnak tűnni. (Hiszen a népmesékben még ma is meg van a tündéreknek ez a nagyon gyakori phrazisa: „hipp, hopp, ott legyek, a hol akarok!“) Ezek azonban nem részesültek őseinknél imádatban; egyszerűen ismerték őket, az emberinél nagyobb hatalmat tulajdonítottak nekik, de ez volt minden. Tisztelték, mint minden keleti nép, a természeti túneményeket, a napot, holdat, csillagokat, de azért nem személyesítették őket úgy meg, mint a görögök és nem is imádták őket.

Ez rövid vázlatban képe annak, melyeknek voltak a magyarok politikai, társadalmi és vallási szólásai — egy évezreddel ezelőtt. Vörösmarty ezelőtt 70 évvel írta meg Zalán futását, a mikor még anyyi adat sem állott rendelkezésére, mint a mennyit fölhasználhatna ma egy olyan lángelme, mint a mió volt Vörösmarty. És a kevés adat daczára is mily összefüggő, egész képet tár elénk a mult állapotáról, mily gyönyörű korrajzot alkotott. Méltán hasonlíthatjuk tehát Zalán futását egy varázs tükörhöz, egy oly varázs tükörhöz, melybe ha bele nézünk, az nem önmagunkat, hanem a dicső multat tükrözi vissza.

részt vett Enyedi Lukács is, a tépéi kerület érdemes képviselője.

— **Márczius 15-ike.** Az idei márczius 15-ikét nagyobb ünnepélylyel fogja megtartani a helybeli szabadelvű párt. Mert valószínű, hogy nem csak Gajári Ödön jelenlegi képviselőnk: hanem Szivák Imre dr., városunk volt nagyjérdemű képviselője is meg fog jelenni az ünnepélyen.

— **Sok herce-hurcza vége.** A f. hó 13-án tárgyalta a IX. bíráló bizottság, ifj. Faragó Antal és társai által benyújtott petitiót. A kérvényezőket Hoffmann Arthur, Gajári Darvai Fülöp és a választókat Réti Ferencz képviselte. Miután a kérvény, mint tudva van, csak valótlanságokat tartalmazhatott; mert hiszen itt semmiféle visszaélés nem történt, sőt ha történt, hát az csak az ellenzék részéről történhetett, hát a kérvényező képviselője: Hoffmann Arthur dr. jónak látta a kérvényt a tárgyalás előtt visszavonni, nehogy visszafelé süljön el a fegyver és nehogy csorba essék az ellenzéki igazságban, vagy esetleg az 1000 frtban.

— **Pártkülönség nélkül itélték el a vármegyei ellenzéki sajtó azon gyalázatos eljárását, hogy az nem csak Csongrádmegye köztisztviselőiben álló főispánját rágalmazza meg: hanem a családi szentélyt sem kiméli meg; sőt mi több, a nőekkel szemben is sem tanusítja azt az eljárást, amit a legutolsó revolver zuglap tanusít. Így például: a f. hó 13-án a főispán tiszteletére tartott banquet alkalmával, Dr. Szarka Mihály ügyvéd, a helybeli 48-as és függetlenségi párt egyik vezetőtagja, távirati uton mentette ki elmaradását. Együttal üdvözölte Vadnay Andor főispánt és kijelentette, hogy csatlakozik azok közé: akik elítélik a vármegyei ellenzéki sajtó durva támadásait. Ugyan az alkalommal Szarka Mihály ny. kir. jbiró és Szvoboda Ferencz ügyvéd szintén távirati uton üdvözölték a főispánt. Ebből látható, hogy Sima Ferencz azon állítása, midőn világgá kürtölte, hogy a tüntetés „muszáj“ tüntetés volt és abban csak hivatalnokok és kormánypártiak vettek részt, merő koholmány. Mert hát, Szarka Mihály dr. ügyvéd urról csak nem mondhatja, hogy kormánypárti, sem pedig azt, hogy akár egyik — akár a másik rá van szorulva a főispán kegyeire. Mert annyira önálló és vagyonos egyének, hogy még adósságuk sincs.**

— **Ipartestületi közgyűlés.** A f. hó 10-én tartotta meg a helybeli „ált. ipartestület“ éves rendes közgyűlését. A közgyűlést Szőke Ferencz ipartestületi elnök nyitotta meg. Boda Márton éves jelentésében remek szavakban emlékezett meg az elmúlt „ezredév“ről és a kiállításról. Ezuttal köszönetet mondott a községi közgyűlésnek anyagi támogatásáért és Éder János iparhatósági biztosnak. Ezután Éder János iparhatósági biztos a tisztújítást vezette keresztül. Elnök lett: Szőke Ferencz egyhangulag, Alelnök: Dudás Ferencz szavazat többséggel Ugrai Alberttel szemben, számvevők: Fekete Lajos Heringer Mihály és Kammerer Pál; jegyző: Boda Márton egysangulag; előljárosági tagok: Vári Dániel, Hatvani Ferencz, Miskolcsi Mihály, Perlfaszter Dávid; ügyész: Szarka Mihály dr. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— **Kézrekerült hullafosztogatók.** Bizonyára emlékezni fognak még olvasóink azon megrendítő szerencsétlenségre, mely az őszszel történt, midőn Policzer Lipót helybeli fiatal buzakereskedő a „mentettréti“ komp-járónál a Tiszába fulladt. A szerencsétlent messze, a szentesi határba sodorta el az ár. Midőn hulláját kifogták, röktön észre-

vették, hogy a halott ki van fosztva. A tetemes mennyiségű pénzből, mi nálla volt, tárczában csak egy forgalomból kiment ezüst hatost találtak. Azonfelül aranyórájától és arany inggombjaitól is meg volt fosztva. A szentesi rendőrség már akkor egy vén Szikszai nevezetű halászt gyanúsított és azóta a vén fosztogatót figyelemmel kísérte. Végre midőn pozitív adatok voltak a rendőrség kezében, letartóztatta. Eleinte mindent tagadott, de később beismerte, hogy 200 frtot ő rabolt el a hullától. A rendőrség tovább is fogva tartotta és nem eredménytelenül, mert ma már gaztettét beismerte, sőt ezinkos társát is megnevezte Táci Szabó Imre halász személyében. Így nem csak az elrabolt pénz egy része, hanem Poliezer arany órája is megkerült. A halottfosztogatókat a szentesi rendőrség ki szolgáltatja a fenytő bíróságnak.

— **Uj módja a kivégzésnek.** Az Egyesült-Államokban ismét új módját eszelték ki a kivégzésnek. Ugy látszik, hogy a yenkék még ebben sem követik a vén Európát. Eddig az elítélteket vagy egyszerűen felhúzták, vagy villamos készülék segítségével rukkoltatták a másvilágra. De az is megtörtént akárhányszor, hogy a gonosztévőt nem állították a bíróság elé, hanem a nép

ítélkezett felettük. Az ilyen ítélet végrehajtását „lynchelis”-nek nevezik. Most legújabbban a kivégzés egy új nemét akarják behozni, mely abból állna, hogy az elítélteket gázakkal akarják a világkéményén kifűstölteni, vagyis gázokkal fojtják meg. Ez iránt a pensylvániai törvényhozás legközelebb törvényjavaslatot fog beadni a kongresszushoz. A halálbüntetés e neméről, azt állítják a szaktekintélyek, hogy az eddig ismert halálménekek között, a legkellemesebb(?)

* **Köhögés, rekedtség és elnyalkás** ellen legjobb hatású szer a Réthy-féle **pemetefü-czukorka**, mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Ka ható minden gyógyszer-tárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld Réthy Béla, gyógyszerész Bekés-Csabán. 10-8

Felölös szerkesztő: Eder János.

Kiadólapulajdonos: Weisz Márk.

Földbirtok parcellázás.

Délmagyarországban fekvő nagy uradalom kisebb, nagyobb részekre **parcellázva** rendkívül előnyös feltételek mellett örökáron eladatik.

Azon venni szándékozónak, kik földbirtok szerzésre ezen ritkán kínálkozó alkalmat felhasználni óhajtják, díjmentesen ad bővebb felvilágosítást

Sárkány Ferencz

bankhivatalnok

Budapest, V. Hold-utca 25. sz.

Az én gyártmányaimat

mint kitűnőt és olcsót ismernek!

Remontoir nickel óra 3 frt 50; Remontoir ezüst 6 frt; Remontoir anker spirál brejűt 15 kőre 10 frt, 16 kőre chaton sistema ivogfedél 12 frt; Wecker óra, ankerjárás, világító prima faj 1 frt 70; Regulateur 1 napig járó utóvel 5 frt 75; Regulateur 10 napig járó utóvel 8 frt 50; Illusztrált aranyezüst órák, laucek, Regulateur arany- és ezüst neműekről a leggyorsabbtól a legfinomabbig ingyen és bérmentve. Nem tetszés esetén az arnt kicséréljük vagy a pénzt visszaadjuk

Eugen Karecker, óragyár 38 sz.

Bregenz am Bodensee. 20-12

☞ Két évi jótállás. ☞

A nagy Krach!

NEW-YORK és LONDON nem ki-mélték az európai szárazföldet s ennek következtében egy nagy ezüstgyár indítva érezte magát az egész készletet egy igen csekély árért áruba boesajítani. Küldünk tehát bárkinek 6 frt 60 krért u. m.:

- 6 drb legfinomabb asztali kést angol pengével,
- 6 drb am. patent ezüst villát egy darabból,
- 6 drb am. patent ezüst kanalat,
- 12 drb am. patent ezüst kávéskanalat,
- 1 drb am. patent ezüst levesmerőt,
- 1 drb am. patent ezüst kávé nagy kanalat,
- 2 drb am. patent ezüst tojástartó,
- 6 drb angol viktorja tálcza,
- 2 drb meglepő szép gyertyatartó,
- 1 drb thea-szűrő,
- 1 drb legfinomabb czukorszóró.

44 drb összesen csak 6.60 kr.

A fenti 44 drb tárgy ez előtt 40 frt volt és most csak 6.60 krért kapható. — Az amerikai ezüst teljesen fehér marad 35 évig, melyért kezeség nyújtatik. Legnagyobb bizonyítéka annak, hogy a fenti hirdetés

nem szédélgesen alapul,

kötelemem magam ezennel nyilvánosan arra, hogy ha valakinek az áru nem tetszene, azt minden vonakodás nélkül vissza veszem és a pénzt vissza adom, — nem mulassza el tehát senki ezt a nagyszerű alkalmat, hogy ezt a garnitúrát beszeresse, mivel nagyon alkalmas

lakadalmi és alkalmi

ajándéknak, mely minden háztartásban szükséges.

Kapható csak:

A. HIRSCHBERG

Haupt Agentur der vereingten amerik. Patent Silberwaaren fabrik

Wien II. Rembrandtstrasse 19. — Tellephon Nr. 7114.

☞ Zetküldés utánvétellel vagy az összeg beküldésével.

Tisztító por 10 kr.

Valódi csak az itt jegyzett védjeggyel.

Kivonat az elismerő levelekből:

Becses evőeszköz küldeményét megkaptam, nagyon meg vagyok vele elégedve, kérek még ugyanolyan 44 darabból álló patent ezüst garnitúrát utánvétellel részemre küldeni

Bozsovít, Krassó-Szörénymegye 18/VII. 1896.

5-2 Keresztes Sándor, főszolgabíró.

Pilis, 1896. augusztus 24. (Pestm.)

T. cz.

A garnitúrával megelégedve kérem sógornóm báróné Nyáry szül. Somogyi, Szántára 3 olyan garnitúrát küldeni. báró Nyáry Gyula.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes heti lap!

Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című félvéves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ba a régi és újabb irói és költői garda minden számottevő tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-nak regényei, élbeszélései, rajzai, humorreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkéivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos szines borítékkal, éves előfizetőknek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában”.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” képei lehetőleg alkalmoszerűek, diszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” 1897. január első számával a XIX-ik évfolyamába lép.

Ez újévi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg: Csendes világ, regény, Beniczkyné Bajza Lenkétől; Évfordulón, költemény, Jámor Lajostól; Régi történet, beszély, Lauka Gusztávótól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cikk, Fodor tanártól; Bál után, vig monolog, Oláh Györgytől; A költő, költemény, Feleki Sándortól; Versek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újvet! életkép, Mericzayné Karossa Irmától; Megnyugtató történet, freskó, Krudy Gyulától; Én is! regény, Tolnai Lajostól.

Mutatványszámokat bármikor szivesen küld a KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala Budapest, Vadász-u. 14. saját házában.

Előfizetési árak:

a „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 forint.

Fél évre 3 forint.

Negyed évre 1 forint 50 kr.

6-6

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy diszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetések megújítását s lapunknak az ismerősök köreiből terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtyai előfizetési összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Vadász-u. 14. szám.